

Důvěra k některým institucím veřejného života

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2007, v07-03</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>5. – 12. 3. 2007</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1046</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PO.8</i>
Zveřejněno dne:	<i>15. května 2007</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

Součástí březnového šetření veřejného mínění CVVM byla otázka zjišťující důvěru občanů ve vybrané společenské instituce¹. Jak vyplývá z údajů v tabulce 1 na následující straně, více či méně výrazně převažující důvěře Čechů se z nabízených možností těší armáda a média, mezi nimiž rozhlas a televize požívají poněkud vyšší důvěru než tisk. Prakticky napolovic rozdělená s vyrovnanými podíly důvěřujících i nedůvěřujících je pak česká veřejnost ve vztahu k policii a k soudům. Zcela vyrovnané podíly důvěřujících a nedůvěřujících se v šetření objevily také u odborů, i když v tomto případě byl na rozdíl od policie a soudů zaznamenán také poměrně vysoký podíl nevyhraněných. Více než polovina dotázaných vyjádřila nedůvěru církvím, zatímco podíl důvěřujících mezi respondenty jen nepatrně překročil hranici jedné čtvrtiny.

¹ Znění otázky: „Řekněte prosím, důvěřujete a) soudům, b) policii, c) armádě, d) tisku, e) televizi, f) rádiu, g) odborům, h) církvím?“ Možnosti odpovědí: rozhodně důvěřuje, spíše důvěřuje, spíše nedůvěřuje rozhodně nedůvěřuje, neví.

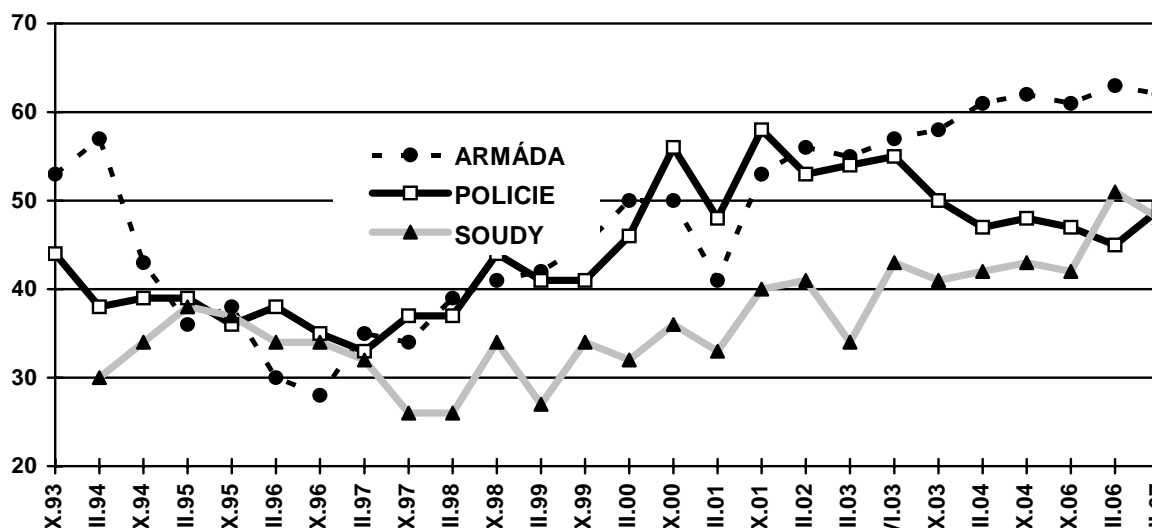
Tabulka 1: Důvěra vybraným institucím veřejného života (v %)

	rozhodně důvěřuje	spíše důvěřuje	spíše nedůvěřuje	rozhodně nedůvěřuje	neví	D/N
Soudům	5	43	34	13	5	48/47
Policii	4	45	37	11	3	49/48
Armádě	11	51	19	5	14	62/24
Tisku	5	49	33	8	5	54/41
Televizi	8	60	24	4	5	68/28
Rádiu	10	61	16	4	9	71/20
Odborům	6	29	24	11	30	35/35
Církvím	7	21	27	28	17	28/55

Pozn.: Procenta v řádku.

Podrobnější analýza ukázala, že církvím i odborům poněkud častěji důvěřují lidé starší 60 let a že zejména k církvím, ale v menší míře i k policii a armádě s větší mírou důvěry či naopak menší nedůvěrou přistupují ženy. U církví další významný diferenační faktor pak pochopitelně představuje víra či náboženská příslušnost, když výrazně vyšší podíl důvěřujících se objevoval mezi věřícími a zejména mezi římskými katolíky.

Změny v míře důvěry vyjádřené společenským institucím sledovaným ve výzkumech již v předešlých letech zachycují grafy 1 a 2.

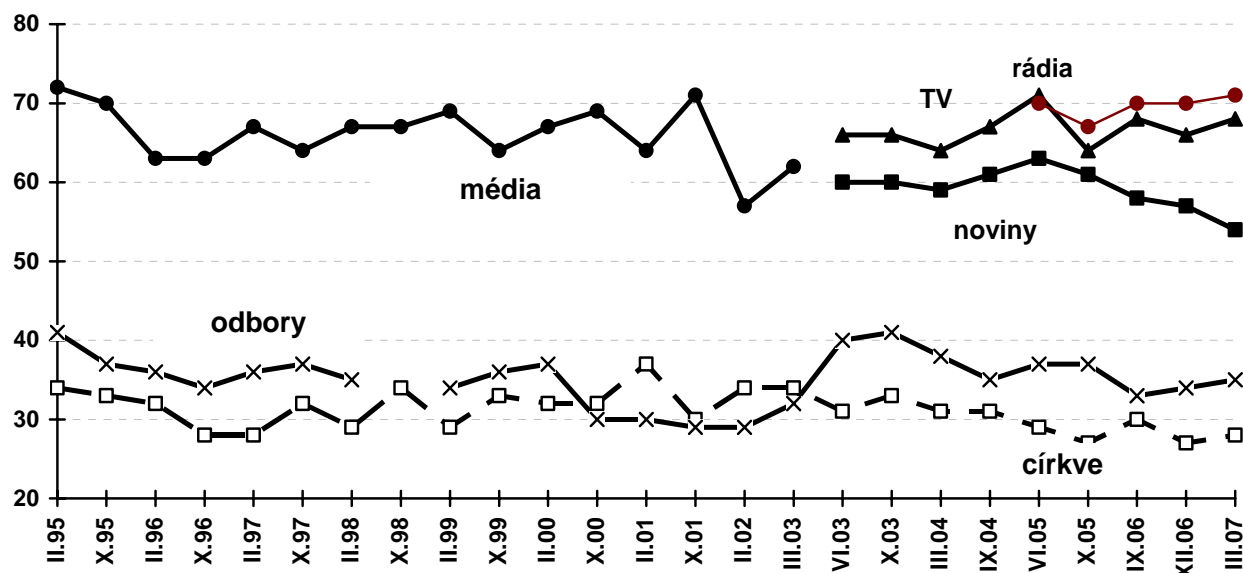
Graf 1: Vývoj důvěry k armádě, policii, soudům (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

Vývoj důvěry v armádu, policii a soudy doznává v dlouhodobé perspektivě značných změn. Aktuální postoje veřejnosti ke všem uvedeným složkám jsou výrazně příznivější, než byly v průběhu 2. poloviny 90 let minulého století, ale

zatímco v případě armády od podzimu 2001 důvěra spíše narůstá, když v žádném z realizovaných šetření se neobjevil statisticky významný pokles podílu důvěřujících, který je aktuálně o 21 procentních bodů vyšší než v únoru 2001, v případě policie s historicky nejvyšší důvěrou 58 % zaznamenanou v říjnu 2001 je dlouhodobý trend spíše opačný, i když poslední šetření ukazuje v případě policie mírný vzestup důvěry. V případě soudů se podíl důvěry v letech 2003 až 2006 pohyboval těsně nad úrovní 40 % a v prosinci 2006 šetření zaznamenalo poměrně výrazný vzestup (o 9 procentních bodů v porovnání se zářím 2006). Aktuální výsledek je pouze statisticky nevýznamně horší než v prosinci 2006, což lze považovat za potvrzení tehdy zaznamenaného vzestupu důvěry soudům a co představuje historicky druhý nejlepší výsledek od počátku podobných měření realizovaných od roku 1993.

Graf 2: Vývoj důvěry k médiím, odborům, církvím (v %)

Pozn.: Údaje v grafu představují součet odpovědí "rozhodně důvěřuji" a "spíše důvěřuji" vyjádřený v procentech.

V posledních letech zjišťujeme nikoli již důvěru ve vztahu ke sdělovacím prostředkům obecně, ale zvláště televizi, rádiu a novinám (viz graf 2). Jejich důvěryhodnost navazuje na vysokou pozici, kterou si v průběhu předchozího období udržovala média obecně, ačkoli důvěra v tisk, jehož pozice byla v porovnání s rozhlasem i televizí prozatím vždy o něco horší, má od roku 2005 mírně klesající tendenci.

Důvěra v případě odborů a církví se přes různé výkyvy dlouhodobě stabilně pohybuje v poměrně nevelkém intervalu 30-40 % u odborů, respektive na úrovni jedné čtvrtiny až jedné třetiny u církví.